

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
водного господарства та природокористування

Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу

06-01-259М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА
МЕХАНІЗМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
а освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес»
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» денної та
заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 2 від 27.01.2021 р.

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Качан О. І., Поляков М. В. – Рівне : НУВГП, 2020. – 17 с.

Укладачі: Поляков М. В., д.е.н., професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу;

Качан О. І., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Відповідальний за випуск – Кушнір Н.Б., к.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Керівник освітньої програми: Качан О. І., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

ID перевірки: 1006082607 від 28.01.2021

© О. І. Качан, М. В. Поляков, 2021

© НУВГП, 2021

Зміст

Вступ	4
Практичне заняття 1	5
Практичне заняття 2	6
Практичне заняття 3	6
Практичне заняття 4	7
Практичне заняття 5	7
Практичне заняття 6	8
Практичне заняття 7	8
Практичне заняття 8	8
Практичне заняття 9	9
Практичне заняття 10	9
Типові практичні задачі.....	9
Приклади управлінських ситуацій	12
Методи контролю	15
Інформаційні ресурси	16

Вступ

Шановні студенти!

Навчальна дисципліна **«Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій»** є прикладною дисципліною та вивчає фінанси корпорацій (акціонерних товариств) як на теренах України, так і у країнах з розвинутою ринковою економікою. Дисципліна належить до циклу професійно-орієнтованих дисциплін за фаховим спрямуванням.

Мета дисципліни – формування необхідної професійної компетенції в сфері фахових знань з питань міжнародних моделей корпоративного управління, а також формування сукупності знань та набуття практичних навичок із залучення акцій та облігацій як інструментів фінансового ринку.

Знання з вітчизняної і зарубіжної теорії і практики корпоративних фінансів є невід’ємним складником формування професійної компетентності студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» й важливою передумовою академічної та професійної їх мобільності. Програма базується на знаннях отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Міжнародні економічні відносини», «Менеджмент», «Міжнародна торгівля», «Маркетинг», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», а отриманні знання будуть використовуватись у подальшому при вивченні таких дисциплін: «Міжнародні фінанси», «Міжнародна логістика» тощо

Завдання дисципліни:

- формування студентами теоретичних знань про механізм корпоративного управління в міжнародних економічних відносинах;
- набуття умінь та навичок застосування міжнародних правових норм на корпоративному рівні;
- ознайомлення зі світовим досвідом та механізмами залучення інвестицій;
- створення умінь та навичок кваліфікувати існуючі міжнародні корпоративні відносини з позицій норм, що застосовуються в Україні;
- вивчення механізмів залучення інвестицій у корпораціях.

У результаті вивчення дисципліни "Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій" здобувач вищої освіти повинен знати:

- органи управління корпорації;
- структурні елементи корпоративного управління;
- стан корпоративного сектору в розвинутих країнах світу та в країнах з перехідною економікою;
- основні риси сучасного корпоративного управління;

- особливості формування акціонерного сектору в Україні.

Здобувачі вищої освіти повинні бути здатними:

- проводити комплексний аналіз ефективності застосування інструментів для формування пакету акцій та облігацій;
- проводити порівняльний аналіз різних видів акцій та облігацій;
- формувати стратегію інвестування в акції і облігації в залежності від потреб інвестора.

В умовах ЄКТС та переходу до компетентісно-орієнтованого підходу в освіті основне завдання навчального процесу – навчити студента вчитися, самостійно здобувати знання. Відтак опанування матеріалу навчальної дисципліни передбачає поєднання самостійної роботи студента з лекційними та практичними заняттями.

Лекційний курс та практичні заняття спирається на навчальні посібники із списку рекомендованої літератури, а самостійна робота студентів над курсом передбачає підготовку до практичних занять, поточних контрольних заходів, підготовку до заліку.

За кожною з тем навчальної дисципліни студент самостійно повинен вивчити матеріал базового рівня, перевірити ступінь його засвоєння через самоконтроль, підготуватися до практичних занять, поточного контролю за темою або проміжного контролю за темами змістового модуля, що забезпечить належний рівень підготовки до підсумкового контролю знань (заліку).

Пропоновані методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи допоможуть краще зорієнтуватися здобувачам у вивченні нормативного матеріалу, зосередитись на базових категоріях, поняттях, моделях, зекономити час на пошук навчальної літератури. Оцінювання знань з дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою, з яких від 0 до 60 балів – поточний контроль (робота на практичних заняттях, розв'язання управлінських ситуацій) та від 0 до 40 балів – підсумковий контроль.

Практичне заняття 1

ТЕМА: СУТНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Мета: Засвоїти теоретичні основи корпоративної діяльності та корпоративних відносин та вивчити особливості формування корпоративного управління.

Питання для обговорення:

1. Корпоративна діяльність та розвиток корпоративних об'єднань
2. Еволюція формування корпоративної форми організації

бізнесу

3. Корпоративні відносини та корпоративні інтереси
4. Формування системи корпоративного управління: сутність, цілі,
5. завдання, принципи
6. Характеристика складових елементів корпоративного управління
7. Міжгалузеві особливості системи корпоративного управління

Презентації здобувачів вищої освіти про визначні корпорації світу

Література: [5], [9], [11], [12]

Практичне заняття 2

ТЕМА: КОНЦЕПЦІЇ ТА МОДЕЛІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Мета: Освоєння сучасних концепцій, теорій, моделей та форм корпоративного управління, виокремлення їх основних переваг та недоліків.

Питання для обговорення:

1. Концепції управління акціонерними товариствами
2. Учасники процесу корпоративного управління
3. Поняття моделі корпоративного управління та їх види
4. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління
5. Формування української моделі корпоративного управління

Розв'язування практичних завдань

Література: [7], [9], [11], [12], [13]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Практичне заняття 3

Тема: МІЖНАРОДНІ ПРИНЦИПИ, СТАНДАРТИ ТА РЕЙТИНГИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Принципи корпоративного управління Європейського банку реконструкції і розвитку.
2. Принципи застосування корпоративного управління Конфедерації європейських асоціацій акціонерів.
3. Національні кодекси корпоративного управління.
4. Національні стандарти корпоративного управління США.
5. Міжнародні рейтинги корпоративного управління.
6. Методології визначення рівня корпоративного управління

Розв'язування практичних завдань

Література: [7], [9], [11], [12], [13]

Практичне заняття 4

Тема: ЗОВНІШНЯ СФЕРА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Сутність, мета, основні напрями та форми державного регулювання корпоративного сектору.
2. Роль і функції Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
3. Антимонопольне регулювання та податкова політика в корпоративному секторі України.
4. Управління державними корпоративними правами.
5. Сутність та функції фондового ринку в корпоративному секторі. Управління рухом акцій на первинних і вторинних ринках.
6. Сутність та роль депозитарної системи в корпоративному регулюванні.
7. Фінансові посередники в системі корпоративного управління

Виступи здобувачів вищої освіти про особливості та функції Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольного комітету,

Література: [1], [4], [7], [9], [11], [12]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Практичне заняття 5

Тема: ВНУТРІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Структура корпоративного управління.
2. Загальні збори акціонерів: компетенції та порядок підготовки і проведення.
3. Організація роботи наглядової ради корпорації.
4. Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції.
5. Корпоративний секретар та його функції в системі корпоративного управління.
6. Ревізійна комісія та її повноваження

Практична робота по управлінських ситуаціях

Література: [1], [4], [7], [9], [11], [12]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Практичне заняття 6

Тема: МЕХАНІЗМ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Управління організаційно-економічним розвитком корпорації.
2. Цілі, принципи, моделі організаційного розвитку.
3. Сутність, параметри та методи оцінки організаційного механізму управління товариством.
4. Склад та основні функції економічного механізму управління.
5. Загальна характеристика складових економічного механізму управління.
6. Взаємозв'язок економічного та організаційного механізмів функціонування.
7. Характеристика елементів економічного механізму управління.
8. Формування портфеля цінних паперів товариства: принципи та основні фінансові результати.

Література: [7], [9], [11], [12]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Практичне заняття 7

Тема: ЗЛИТТЯ І ПОГЛИНАННЯ ЯК ФОРМА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Види і мотиви злиття та поглинання.
2. Ринок злиття і поглинання.
3. Світові тенденції корпоративного злиття і поглинання.
4. Корпоративне право: злиття і поглинання

Література: [7], [9], [11], [12], [13]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Практичне заняття 8

Тема: ДИВІДЕНДНА ПОЛІТИКА КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВА

1. Поняття дивідендів та дивідендної політики.
2. Фактори, що визначають дивідендну політику.
3. Курсова ціна акцій і дивідендна політика.
4. Основні моделі формування дивідендної політики.
5. Основні форми дивідендних виплат: специфіка та методи їх застосування.
6. Оподаткування дивідендів в Україні

Розв'язування практичних завдань

Література: [1], [2], [3], [5], [12], [13]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Практичне заняття 9

Тема: КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ І КОНТРОЛЬ

1. Теорія корпоративних фінансів та фінансового посередництва.
2. Теорії, що описують процес формування структури капіталу в корпораціях: теорія відстежування ринку; теорія інформаційних каскадів; теорія автономії інвестиції менеджерів; теорії впливу особи менеджера на структуру капіталу.
3. Основні теоретичні підходи до оптимізації фінансової структури капіталу компанії.
4. Дослідження теорії структури капіталу. концепції індивідуальності структури капіталу; компромісної концепції; концепція протиріччя інтересів; концепція субординації джерел фінансування.
5. Система корпоративного контролю.
6. Аутсайдерська та інсайдерська моделі корпоративного контролю.
7. Система внутрішнього контролю підприємства.
8. Міжнародні стандарти контролю.

Література: [8], [9], [11], [12], [13]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Практичне заняття 10

Тема: КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ТА ЇЇ РОЛЬ У КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ

1. Сутність та актуальність корпоративної культури.
2. Функції корпоративної культури АТ.
3. Цілі, передумови, компоненти та інструменти корпоративної культури.
4. Основні типи корпоративної культури

Література: [6], [8], [9], [12]

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3392>

Типові практичні задачі

Задача 1. Публічне акціонерне товариство «Зоря» після під час реєстрації здійснило випуск трьох тисяч привілейованих акцій

номінальною вартістю 100грн. Для інвесторів була оголошена річна сума прибутку у вигляді 25% від номінальної вартості акцій. По результатам діяльності підприємством за поточний рік було отримано прибутку на суму 100000грн. Необхідно розрахувати мінімальну суму доходу за привілейованими акціями, яка виплачується у вигляді дивідендів та суму доходу власників простих акцій.

Задача 2. При реєстрації публічного акціонерного товариства «Світанок» було зазначено, що сума майбутніх дивідендів для власників привілейованих акцій за рік складуть 23% , а за простими акціями 30%. Необхідно розрахувати суму отриманих доходів (дивідендів) на привілейовані акції, які мають номінал 100 грн. і одну звичайну номіналом 60 грн. Також визначити дивідендний вихід, якщо дохід на одну звичайну акцію складає 0,21 грн.

Задача 3. В травні цього року публічного акціонерного товариства «Z-банк» були опубліковані такі дані про:

номінальна вартість акцій 30 грн.;

курсова вартість – 5,6 грн.;

сума дивіденду на акцію за III квартал попереднього року – 6 грн.

Необхідно розрахувати цінність акції та коефіцієнт її котирування, з врахуванням того, що весь прибуток на акцію був сплачений у вигляді дивіденду.

Задача 4. Необхідно розрахувати цінність акції та коефіцієнт її котирування, якщо дивідендний вихід ПАТ «Cota» становить 60%. За результатами поточного року на акції компанії номінальна вартість становить 90 грн., відповідно курсова вартість – 2,7 грн., сума дивіденду на акцію за III квартал минулого року складає 10 грн.

Задача 5. Акції ПАТ «Азов завод», які мають номінальну вартість 40 грн. були продані на початку року за курсовою вартістю 80 грн. Дивідендна політика передбачає виплату доходу у розмірі 12% річних. Необхідно розрахувати реальну прибутковість за рівнем дивідендів проданих акцій, куплених на початку року.

Задача 6. ПАТ «Рівнеенерго» має такі показники на цінні папери за результатами діяльності поточного року: номінальна ціна акцій була 10 грн., курсова вартість на початку року була рівна 40 грн., за рік були сплачені дивіденди в розмірі 14% річних. Курс долара на початку року складав 23,45 грн./дол. Необхідно розрахувати реальну прибутковість за рівнем дивіденду акцій.

Задача 7. ПАТ «Січ» має такі показники по результатам своєї діяльності: звичайні акції номіналом 10 грн., курсова вартість яких на початку року становила 16 грн., виплачувались дивіденди щокварталу за ставками 13, 16, 20 і 26% річних відповідно. Курс долара на початку

року складав 24,12 грн./дол., а в кінці кожного наступного кварталу – 25,31, 25,87, 26,52 і 27,04 грн./дол відповідно. Визначити реальну прибутковість за рівнем дивіденду акцій, куплених на початку року.

Задача 8. Облігації ПАТ «Щедрик» мають номінальну вартість 50 грн., а продаються за ціною 48,4 грн. Необхідно розрахувати курс облігацій, а також визначити як зміниться ціна облігації, якщо курс облігації зменшиться на 7%.

Задача 9. Прибуток за облігаціями товариства з обмеженою відповідальністю «Ліресурс», номінал який становить 200 грн. виплачується два рази на рік, при цьому передбачається виплата 45% річних. Необхідно розрахувати суму прибутку при кожній виплаті для власників облігацій, а також зміни по прибутку, при умові, що виплати будуть проводитись чотири рази на рік і виплата становитиме 50% річних.

Задача 10. Державні короткострокові облігації номіналом 1000 грн. і терміном обертання 79 день продаються за курсом 90,4. Необхідно розрахувати суму прибутку від покупки 40 облігацій та прибутковість фінансової операції (кількості днів у році становить 365).

Задача 11. Було придбано 5 облігацій ПАТ «Дежавю», номінальна вартість становить 5000 грн. на терміном 8 років і придбані за курсом 97. Згідно умов виплати по відсотками мають виплачуватись в кінці терміну за складною ставкою 23% річних. Необхідно розрахувати загальний прибуток від фінансової операції для власника облігацій та її прибутковість.

Задача 12. За результатами діяльності ПАТ «Династія» дивіденд за рік склав 5,2 грн. На той час банківська ставка за вкладами становила 12% річних. Винагорода за ризик для покупця згідно прогнозу може становити 6%, 12% або 15%. Необхідно розрахувати теоретичну ціну акції.

Задача 13. Акції компанії ПАТ «Житнє поле» були придбані за ціною 3,4 грн. за 6 місяців до прогнозованих виплат дивідендів. Планувалось виплатити дивіденди у розмірі 11% річних. По результатам діяльності курс акцій склав 3,2 грн. Необхідно розрахувати поточну прибутковість акцій у вигляді ефективної ставки відсотків

Задача 14. ПАТ «СушіХаус» мають наступні показники по цінним паперам: номінальна вартість акцій 20грн., курсова різниця 50грн, сплатила за рік дивідендів планувалась у розмірі 25% річних. Курс долара на початку року складав 25,4 грн./дол. Необхідно розрахувати реальну прибутковість за рівнем дивіденду акцій.

Задача 15. Необхідно розрахувати як зміниться курс облігації

товариства з обмеженою відповідальністю «Крок», якщо поточна ціна на облігацію збільшиться на 15%. Поточний курс короткострокових облігацій компанії номіналом 120 грн. дорівнює 87,6.

Приклади управлінських ситуацій

Управлінська ситуація №1

Вихідні дані про акціонерне товариство.

Відкрите акціонерне товариство «Славутич-06» було створено на базі державного підприємства «Славутич» в 2001 році. Основними видами діяльності товариства являється виробництво внутрішніх та зовнішніх освітлювальних приладів. Кількість працівників складає – 146 людей. В 2013 році відкрите акціонерне товариство перетворилося у публічне акціонерне товариство. На момент реорганізації були сформовані такі органи управління: наглядова рада – 7 людей та ревізійна комісія – 5 людей, а також закріплене правління в кількості 9 людей. Статутний капітал ПАТ «Славутич-06» становить 100 000 000 грн. і поділений на 1200000 іменних акцій, номінальною вартістю 84 грн. Відповідно до статуту в товаристві може бути створений резервний фонд у розмірі 20 відсотків від статутного капіталу, проте щорічні відрахування в даний фонд повинні становити не менше ніж 5 відсотків суми чистого прибутку товариства за рік. Структура статутного капіталу наступна:

76 % акцій належить державі і підлягає продажу.

13 % акцій належить юридичним особам.

11 % акцій належить фізичним особам (членам трудового колективу).

Ситуація

20 січня 2018 року під час засідання наглядової ради були розглянуті та прийняті рішення за наслідками розгляду, зокрема: 1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства у 2017 році. 2. Про розподіл чистого прибутку ПАТ «Промінь» отриманого за результатами 2017 року. По результатам обговорення був сформований і затверджений порядок денний чергових зборів акціонерів в тому числі були включені вище зазначені питання.

Питання для обговорення.

1. Як на Вашу думку, чи входить до компетенції наглядової ради питання формування та затвердження порядку денного зборів акціонерів?

2. Чи має право голосу представник держави на засіданні наглядової ради?

3. Чи правильне було рішення про порядок денний зборів акціонерів, а також затвердження дати їх проведення?

Управлінська ситуація №2

Вихідні дані про акціонерне товариство.

В процесі перетворення орендного підприємства з метою приватизації державної частки було створене Відкрите акціонерне товариство «Ранок». Дане товариство було створено в вересні 1997 року і згідно нових вимог законодавства було перереєстроване в 2012 році на публічне акціонерне товариство. Діяльність товариства виробництво та реалізація сільськогосподарської продукції. Кількість працівників становить в середньому 200 людей. При реєстрації розмір статутного фонду зазначений у розмірі 500000грн., кількість іменних акцій становить 25000, номіналом 20грн. Акціонери товариства це 120 фізичних осіб та 2 юридичних: це ВАТ «Агропромтехніка», яке на сьогоднішній день перебуває у стані банкрутства та Інвестиційна компанія «Каскад». Обидві компанії не беруть активної участі у діяльності товариства ПАТ «Ранок». Статутний капітал поділений наступним чином:

- 83,5% акцій належить трудовому колективу,
- 3,0 % акцій належить ВАТ «Агропромтехніка»,
- 5,5 % акцій належить Інвестиційній компанії «Каскад»,
- 8 % акцій перебуває у власності інших фізичних осіб.

Ситуація

Під час засідання наглядової ради 18 лютого 2019 року було прийнято рішення про скликання загальних зборів акціонерів 22 квітня 2019 року на якому мають бути розглянуті такі питання порядку денного:

1. Звіт правління про господарську діяльність за 2018 рік.
  2. Звіт ревізійної комісії.
  3. Звіт наглядової ради.
  4. Затвердження річного звіту і балансу та розподіл прибутку за 2018 рік.
  5. Про реструктуризацію ПАТ.
  6. Здійснити вибір та провести пере вибір керівних органів ПАТ.
- Правлінням товариством було прийняте рішення про створення дочірнього підприємства на основі одного із структурних підрозділів, яке займалося би переробкою сільськогосподарської продукції і мало завершений цикл виробництва. Ці зміни мали бути затвердженні на

загальних зборах акціонерів.

Згідно статуту ПАТ «Ранок» на загальних зборах акціонерів повинен переобиратися керівник виконавчого органу. Також чинний голова правління товариства планував при розгляді питання «Вибори і перевибори керівних органів ПАТ» перебрати голову наглядової ради, так як це дозволяється статутом даного товариства. Основною метою переобрання голови наглядової була не підтримка діяльності голови правління з окремих питань діяльності товариства. Правлінням ПАТ було опубліковано оголошення про скликання зборів і розіслано поштою запрошення акціонерам на загальні збори, де містилась інформація про:

- дату, час та місце проведення зборів;
- порядок дня зборів;
- час початку та закінчення реєстрації акціонерів.

Питання для обговорення.

1. Як на Вашу думку чи правильно складений порядок денний загальних зборів акціонерів?

2. При отриманні запрошення на загальні збори акціонерів чи була донесена вся необхідна акціонерам інформація?

3. Яким чином має бути організовано ознайомлення акціонерів з порядком денним зборів та необхідними для цього матеріалами?

Управлінська ситуація №3

Вихідні дані про акціонерне товариство.

В процесі перетворення орендного підприємства з метою приватизації державної частки було створене Відкрите акціонерне товариство «Ранок». Дане товариство було створено в вересні 1997 року і згідно нових вимог законодавства було перереєстроване в 2012 році на публічне акціонерне товариство. Діяльність товариства виробництво та реалізація сільськогосподарської продукції. Кількість працівників становить в середньому 200 людей. При реєстрації розмір статутного фонду зазначений у розмірі 500000грн., кількість іменних акцій становить 25000, номіналом 20грн. Акціонери товариства це 120 фізичних осіб та 2 юридичних: це ВАТ «Агропромтехніка», яке на сьогоднішній день перебуває у стані банкрутства та Інвестиційна компанія «Каскад». Обидві компанії не беруть активної участі у діяльності товариства ПАТ «Ранок». Статутний капітал поділений наступним чином:

- 83,5% акцій належить трудовому колективу.
- 3,0 % акцій належить ВАТ «Агропромтехніка»,
- 1,5 % акцій належить Інвестиційній компанії «Каскад»,

8 % акцій перебуває у власності інших фізичних осіб.

Ситуація

Одним із юридичних акціонерів товариства, саме Інвестиційна компанія «Каскад» розпочала активно скуповувати акції товариства, при цьому вона придбала всі ВАТ «Агропромтехніка», а також багатьох інших фізичних, в тому числі членів трудового колективу. Аргументами, які застосовували представники інвестиційної компанії при купівлі акцій були в основному пов'язані з неправильним та застарілими методами управління голови правління товариства. Внаслідок проведених заходів інвестиційна компанія скупилася значну частину всіх акцій ПАТ «Ранок» і їх пакет акцій склав 45%. З метою зберегти контроль над товариством голова правління також починає особисто та за допомогою посередників скуповувати акції товариства, в результаті цих дій він контролював пакет акцій не більше – 30 %.

Питання для обговорення.

1. Яка основна причина скупки акцій інвестиційною компанією «Каскад»?

2. Як на вашу думку, чи правильно вчинив голова правління, що почав скуповувати акції за допомогою посередників (тобто зовнішніми акціонерами).

3. Який майбутній розвиток подій у товаристві?

Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з початкової дисципліни *«Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій»*:

- оцінюється участь студента в обговоренні питань, винесених на практичне заняття та обговорення проблемних ситуацій;
- розв'язок практичних задач;
- самостійна підготовка повідомлень по темі практичного заняття;
- на кожному практичному занятті проводиться письмове опитування студентів у вигляді тестів або розв'язання практичних задач;
- проведення модульного поточного контролю через платформу Moodle.

Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти отримують підсумкову оцінку шляхом сумування поточної та модульної складової оцінювання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Управлінські ситуації										20
1 Модульний поточний контроль										20
2 Модульний поточний контроль										20
Загальна сума балів										100

T1,T2...T12 - теми змістових модулів

Методики активізації процесу навчання

Проблемні лекції направлені на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу здобувачам даються питання для самостійного обмірковування. Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються; для представлення певних досягнень, результатів роботи групи тощо.

Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV з змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 03.09.2020).

2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 03.09.2020).

3. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12> (дата звернення: 03.09.2020).

4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 №

1576-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 03.09.2020).

5. Марченко В. М. Реструктуризація корпоративної власності в Україні. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2014. № 1. С. 1192-1198.

6. Нестеренко Ж. К. Корпоративна культура і її значення для розвитку корпоративного сектора економіки України. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2004. № 189. С. 1429-1437.

7. Перепелиця Р. К. Вплив корпоративного управління на ефективність залучення капіталу підприємствами на фондовому ринку. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2009. № 2. С. 186-194.

8. Сергійчук С. І. Корпоративнеуправління: навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2016. 228 с.

9. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій : підручник. К. : КНЕУ, 2004. 566 с.

10. Ткач А.А. Інститути ринкової інфраструктури корпоративної моделі економіки. *Держава та регіони*. Серія: Економіка та підприємництво. 2004. № 4. С. 239-244.

11. Ховрак І. В. Ефективність функціонування корпоративного сектору національної економіки : монографія / І. В. Ховрак, Т. В. Семко. Кременчук : ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2013. 276 с.

12. Штерн Г. Ю. Корпоративне управління: Навч. посібник для студентів спеціальності 8.050201 «Менеджмент організацій». Харків : ХНАМГ, 2009. 278 с.

13. OECD Principles of Corporate Governance / Organization for Economic Cooperation and Development, 2004. URL:

<http://www.oecd.org/daf/ca/corporategovernanceprinciples/31557724.pdf> (дата звернення: 03.09.2019).

Освітні платформи:

Coursera

<https://www.coursera.org/learn/corporate-governance-mitos-realidades?>

edX

<https://www.edx.org/course/discovering-corporate-social-responsibility-csr>

Britannica

<https://www.britannica.com/topic/corporate-governance>